

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11

ВСІ українські виборці 48-ої виборчої округи (Перемишль-Добромилль-Сянік-Березів-Коросно) віддають свої голоси при виборах дня 22. листопада ц. р. виключно на однукову свою національну листу Ч.

11

Чайний Вечір

з танцями
вдаштовує Карпатський Лешетарський Клуб для своїх членів і запрошених ними гостей, в суботу, 14. п. м., в годині 8 вечір в залах „Української Бесіди“ при вул. Рутівського. — Оркестра черчанська. Окремих запрошень не розсилається.

Не забувайте, що найдалше до дня 25. грудня ц. р. мусите викупити свою будинкову полісу на 1932 р. у приналежній агенції
Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руска ч. 20.

Перебудова торговельної політики світу.

ПОЛЬЩА ПЕРЕД МАРЕВОМ ВТРАТИ ЗАГРАНИЧНИХ РИНКІВ
(Пасивні біляиси. — Зріст продукції й упадок консумції. — Недостача золота і довіря. — Відновлений меркантилізм. — Англійські засади компензат і Польща.)

Несмілі в останньому часі, часто навіть гаємні спроби деяких європейських держав чаяти лік на господарське лихоліття у митних охоронах і привілеях, мали стати тепер основою торговельної політики Англії.

Ось ситуація, після останніх англійських виборів, де з абсолютною перемогою вийшов табор консерватистів, себто табор, що пішов у виборчу кампанію з прапором господарського протекціонізму.

Після історії з фунтом, коли оборонець „золотого підкладу“ відпекався його, це була друга несподіванка для світу. Бо цим разом Англія — той найзавзятіший борець за ідею вільної міжнародної торгівлі, фанатичний вишнєць „відчинених дверей“ — малаб спроне-зірнутись традиції та покинути платформу господарського лібералізму*). Згідно з поширюваними пресою проектами вся британська імпе-рія малаб стати тепер одноцілним господарським організмом із новою т. зв. імперіальною валютою, з високим митним муром і широко-закресленим протекціонізмом у торговельних відносинах із рештою світу. Такі тенденції під-сувають скликаній саме тепер до Лондону і другій, заповідженій на початок слідуючого року в Оттаві, імперіальній конференції. Вони — мають утворити господарський блок метрополії та доміній, угрунтувати нове „splendid isolation“.

Ці тривожні міркування розсіяла неочікувано найновіша енуціяція голови теперішнього уряду Мекдональда, яку він зложив перед чотирма днями на бенкеті в Лондоні. З неї виходило, що новий англійський уряд не тільки не токидає думки міжнародної економічної спів-траці, але навіть хоче налягати на те, щоб чим швидше скликати міжнародну конференцію для залагоді всіх болячок світу, і то не тільки го-сподарських, але й політичних! Що більше — справу преференційного мита, — премієр не вважаючи на те, що був „спровокований“ до внасення цієї проблеми, — збув неясною фразою на велике невдоволення групи Крофта.

Якщо слова енуціяції Мекдональда ширі, тоді всі вісти про згодальне бажання Англії із-оклятись від світу, тимсамим стали би безпід-ставні.

Ми не будемо входити тут у складне пита-ня чи сучасний уряд В. Британії буде всилі протиставитися течіям пануючим серед більшо-сти парламентаристів і повести зовсім самостій-

ну лінію передовсім у небезпечній господар-ській діяльній. Важне те, що господарське поло-ження Англії вимагає рішучих змін у загр. торг. політиці, і що ті зміни започатковані вже засадою компензат при одночасному зміщен-ні торговельної експансії на світові ринки.

У чому грізна суть цієї засади?

Відповідь найдемо у фактах.
Коли недавно вугільний синдикат у басейні Саари виступив із проектом заміни 500.000 тон німецького вугілля на бразилійську каву, чим покрив би 1/4 частину річних потреб вугілля у Бразилії, дістаючи рівновартість у каві, так це був проект природної компензати. Подібний спосіб усунення чужої конкуренції засвоили собі англійці як важний засіб торговельної політики з державами поза імперіальним блоком. „Візьму — мовляв — у тебе, якщо ти візьмеш у мене“. І так: Швеція має бути упривілеєна при ввозі до Англії дерева, Фінляндія при ввозі ко-пальняного дерева і паперівки, Данія при ввозі масла, яєць і беконів у заміну за привілеї для англійського вугілля. На тому, очевидно, не ви-черпується листа компензат, яка напевно буде значно поширена, збільшуючи цим чимало тур-боти конкурентів.

Подані вище „привілеї“ ставлять уже Поль-щу у незавидне положення, бо всі вони своїм вістрям передовсім звернені проти неї. Чей-же Швеція — важний ринок гор.-шлесського вугі-ля, Фінляндія у 80 проц. свого вугляного голоду за-спокоювала саме в Польщі, а данські достани перекреслюють вивіз сложищих артикулів до Англії. (Заг. вивіз тільки за 7 місяців ц. р. коло 173 мільонів зол.).

Все це грізні симптоми, тим більше, що по-зиція Польщі на заграничних ринках через ріж-ні заходи в торговельній політиці багатьох дер-жав (Франція, Бельгія, Австрія, Угорщина, Ю-гославія й інші) мідно захиталась, подекуди на-віть безнадійно. Численні з тих заходів, навіть не відомі, бо — як пише „Польська Господарча“ (Ч. 39, ст. 1371) — останні звістки про низку єв-ропейських трактатів стверджують, що тайна преференція починає закреслювати шораз біль-ші кола... І тому „картина сучасного політично-торговельного положення в Європі невесела“.

Європа, — ба навіть коли взяти під увагу англійські колонії та домінії — так майже весь світ перебудовує пильно торговельну політику, приновляючись до вимог важкого моменту. Появляються концепції британського блоку, дунайської федерації (як зародки її — префе-ренційні трактати Німеччини й Австрії з одної сторони і Румунії, Угорщини та Югославії з другої), а те примушує і Польщу взятись за структуральну перебудову заграничної торгівлі.

Та — треба признати — об'єктивні обстави-ни не сприяють цій перебудові. Найбільше лихо в тому, що шляхи польського імпорту тільки в малій частині рівнобіжні зі шляхами польського експорту, а це відбірає Польщі змогу користу-ватись засадою компензати. Активність торго-вельних оборотів Польщі з усіма європейськими державами за винятком Німеччини, а пасивність оборотів із заморськими контрагентами най-більше теперішнє її нещастя. Не хочемо обтяжувати статті цифрами, вистарчить, коли скажемо, що згадана активність і згадана пасив-ність з поодинокими країнами, майже поголовно кількіскратно, а тимсамим про саке-такое зрівно-важення чи компензату важко й казати. Бо якщо компензата може бути наприклад в оборо-тах із Англією, коли від січня ц. р. вивезла Польща до неї на 216.400.000 зол., а привезла від неї на 72.500.000?

В цьому й суть важкої ситуації: кельські фун-даменти для перебудови.

Та обставини натискають. Бо загроза втра-ти хоч би більшости ринків — цеж загроза існування! І тому Варшава, з огляду на кельські фундаменти готовиться теж до перебудови тор-говельної політики. Чи то будуть преференцій-ні мита („Газета Польська“ перечесть) чи зміщен-ний етатизм (проект монополії на торгівлі ка-вою!) чи ще щось інше — невідомо. Треба заждати

Івн. В. Несторович.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ.

(Від нашого кореспондента.)

Лондон, 5. листопада 1931.

Англійські вибори принесли важку поразку робітничій партії і ліберальній фракції Льюда Джорджа, та дали небувалу перемогу національ-ному об'єднанню, а в цьому зосібна партія консер-вативній. Число 615 членів парламенту розділено ось як:

УРЯДОВИЙ БЛОК.	471
Консерватисти	35
Національні ліберали Джона Саймона	33
Ліберали Герберта Сеймеля	13
Національні лейббуристи (Макдональд)	5
Незалежні	507
ОПОЗИЦІЯ.	52
Робітничая партія	4
Ліберали фракції Льюда Джорджа	2
Незалежні	58

У порівнянні з попередніми виборами кон-серватисти прирости собі 208 нових мандатів, а робітничая партія втратила 213.

Безпосередньо після виборів, тобто в перших двох-трьох днях, не хвилювало тут надія, що рішуча перемога урядового блоку дасть тверду базу крикому урядові і за цим рішучому звороті англійської внутрішньої політики; або й друге, тобто криккий уряд і одноцілня політика соці-ально-господарська малаб ливити країну з тієї самої вулиці, в якій вона в останньому десяти-роках погрожувала чимраз то більше. Однак спо-діванки ослабли швидко, і сьогодні оптимістичних вішунів тут помічається шораз то менше.

Уряд уже зложений, але неважко він справді криккий, тай неважко він адатний рішатися на ре-зультатний зворот у внутрішній політиці? Кілька хвилин астанова застанова як країну, так і сте-рнових свіжків не відбікається оптимістичних міркувань.

*) До речі — деякі господарські кола на чолі з А. Макдональдом у 1925 р. домагались введення в Англії вільного мита і вручили того змісту меморіал Бо-лтоні. Але більшість стояла на платформі Жен. Госп. Конференції, тим більше, що частинне зрешалювання „відчинених дверей“ європейськими державами значно погіршало господарську ситуацію в Англії.

Головою уряду в Макдональд, старий соціалістичний діяч, один з творців англійського робітничого руху. Чи ця людина твердих переконань зможе вразі потреби накинати свої соціалістичні принципи своїм консервативним і ліберальним товаришам у міністерстві? Чи може, навпаки, треба рахуватися з уступчивістю Макдональда? Всі, що знають цю людину, певні, що він не дозволить придавити свою політичну індивідуальність більшості коаліційного міністерства. Коли так, то неминуче виринуть дві гіпотези: скорше чи пізніше виявиться неможливим співробітництво між гетерогенними складниками національного міністерства, і Макдональд мусять залишити повну відповідальність за політику уряду консервативної більшості (яка теж не є однотайна); або примусовий союз консервативних і ліберальних з Макдональдом буде вдержуватися як мого довго — а тимчасовим буде спутана всяка рішуча ініціатива уряду, що мусять базувати свою політику на компромісах між суперечними світоглядами і програмовими зусиллями; про кріпкий уряд і рішучу політику тоді й шкода буде думати.

Ця друга гіпотеза доволі ймовірна — тим більше ймовірна, що й у консервативній більшості однотайної програми саме щодо найбільш пекучих політичних питань немає та що сварка між визнавачами вільної торгівлі і визнавачами протекціонізму в лоні консервативної партії не була б гостра.

Виходить із усього сказаного, що без уваги на блискучу перемогу урядової більшості ледви й побачити Англію сильний уряд.

Цей факт ускладнюється ще й іншою обставиною, доволі несподіваною. Показується, що перемога урядового блоку виявилася куди більшою, куди „блискучішою“, а поразка робітничої партії куди важчою, ніж було б треба для як-так правильного ведення справ.

Партії урядового блоку одержали кругло 14 мільйонів голосів, а робітничі партії кругло 7 мільйонів, тобто третину всіх відданих голосів. Натомість посольських мандатів одержав урядовий блок більше ніж вдвістєро стільки, що робітничі партії, яка замість мати яких 200 послів, має всього на все 52 мандати. Причина такої „несправедливості“ в розділі мандатів відома. Англійська виборча система не знає тісних виборів і не вимагає абсолютної більшості: вибори відбуваються одним махом, а з трьох кандидатів вибраний той, хто має найбільшу скількість голосів, хочби вона і не була більшостю абсолютною. При попередніх виборах, 1929 року, „покривдженими“ вийшли були ліберали (котрі за 5 мільйонів голосів одержали всього 54 мандатів) і консерватисти, котрі одержали 36 мандатів менше лейбурістів — дарма, що консервативних голосів було пів мільйона більше ніж робітничих. Тоді робітничі партії скористалися з тієї гри англійської виборчої системи, а плакали на ній ліберали і потрохи консерватисти. Тепер робітничі партії впала жертвою тієї самої системи, а сердистість робітничих мас, іза такої наявної, мовляв, „несправедливості“ в даних обставинах без порівняння гіршіша ніж невдоволення лібералів у 1929 році. Нема сумніву, що для суспільного розвитку англійської політики в грядучому періоді було б доцільніше якби лейбурісти мали в парламенті третину місць, а не щось дванадцяті частину. Парламент для робітничої маси являється свого роду кляпою безпеченства супроти внутрішнього революційного тиску, а „кляпа“ ця тепер дуже ослаблена, хотілося б сказати: скомпромітована.

Виринав небезпека, що робітничі партії, „покривджена“ розділом мандатів у парламенті, піддається антипарламентарним настроєм — антипарламентарним, тобто революційним. Уже в 1910-их роках була у Великій Британії сильна антипарламентарна течія в робітничстві, наліхана ідеями революційного синдикалізму і „безпосередньої акції“. Успіхи лейбурістів у парламентських виборах підрвали були тоді ґрунт революційним елементом і спрямували робітничу партію на еволюційний, парламентарний шлях. Теперішня яскрава і несорозмірна невдача робітничого парламентаризму виділяє загрозу протинного розвитку: від легальності до революційної „безпосередньої акції“. Таким чином справжніми „переможцями“ вийшли би нарешті решт не національні партії, а більшовики.

Ось чому сьогодні тут багато консервативних жалкує, що віднесли над робітничою партією за „блискучу“ перемогу.

Однак ми займалися в цьому дописі тільки внутрішнім боком питань, викликаних останніми виборами. Думаємо, що українському читачеві бодай не менше цікавою буде зовнішня сторона положення, спричиненого виборами. Як представляється сьогоднішнє становище з погляду закордонної політики, про це в наступному дописі.

Іван Меленевський.

Чи ви зложили листопадний дар українським іжакіадам?

Комедія парламентаризму і парламентарних виборів.

Як в Югославії „побіди“ у недільних виборах уряд ген Жівковича?

Коли 2. вересня ц. р. югославянський король Олександр урочисто проголосив поворот до парламентарного устрою держави, який у січні 1929 року уступив був місце диктатурі сербської військової класи з ген. Жівковичем на чолі, вся світова преса, не лише ліберальна, але навіть і консервативна, назвала цей вчинок короля розумним, державно-творчим актом. Найбільші противники демократії й демократичного парламентаризму признавали, що в порівнянні з режимом офіцерської пан-сербської диктатури і в обличчі її фатальних практичних наслідків, система парламентарної влади є ідеалом державного механізму. Щодо безпосередніх мотивів того кроку югославянського короля, то стало відразу відомо, що величезну і може рішучу роль відіграв там натиск французьких фінансових сфер (отже і французького закордонного міністерства), які ніякщо не хотіли ангажуватися у країні, яка чудово котилася по шляху, наміченим еспанськими диктаторами Прімо ді Ріверою і Беренгером.

Але сам ген. Жівкович і його оточення ніколи не сумнівалися у спасенність своїх метод і поступачливі під натиском ззовні, всю свою енергію витрачали на продумування способів, якби владу надалі зберігти у своїх руках, а з владою і вої її прерогативи. Словом — щоб і конституція була і парламент та щоб і в попередньої військової диктатури все суттєве надалі оставало в силі...

Таку квадратуру кола розв'язувала геніальна виборча ординація, оголошена зараз після королівського декрету, що надавав нову конституцію державі. Згідно з цією конституцією і тою ординацією позбавлено передовсім виборчого права жінок, які у політичному житті є вправді завжди елементом радше консервативним, але й менше лояльним на терор. Голосування заведено явне, чим віддано повну контролю над виборами — державній адміністрації (читай: поліції). Але „мелетром“ була постанова, що важною є лише та виборча листа, яку проголошується в усіх ви-

борчих округах держави і скрізь находити мінімум 200 підписів місцевих громадян. Коли вказано під увагу національну, віросповідну і суспільну структуру Югославії, зрозуміло, що така постанова згорі внеможливізувала участь у виборах нац.-селянської партії хорватів, слов'янським католикам чи боснійським магометанам. Це так, якби українці в Польщі могли лише тоді оголошувати свою листу, коли б ця листа вібрала також в кожній окрузі на Помор'ю, Пошанщині, Підгалі і т. д. по 200 своїх прихильників!

Ясно, що єдиною „компетентною“ листом по казалася лише урядова листа з ген. Жівковичем на першому місці. Ясно теж, що всі взагалі політичні партії проголосили бойкот виборів. І тепер показалося третя дія комедії і хоча весь організований політичний світ поза невеличким табором велико-сербської диктатури бойкотував вибори, офіційні комунікати казали про могутню фреквенцію 70—90 прц. виборців. З однаковим успіхом можна було повідомити світ, що у виборах взяло участь 110 прц. виборців, себто, що у виборчих урнах найшлося більше карток, ніж було взагалі всіх імен управнених до голосування...

Новий „парламент“, який складається з 300 послів, буде мати 300 послів, відданих ген. Жівковичу, хіба, що ще буде додатково сфабриковано „опозиція“ — як личить у „парламенті“. Ти 300 послів „боролося“ за мандати, бо — за браку конкурентів — ген. Жівкович казав у кожній окрузі поставити кілька кандидатів із тої самої проурядової листи, на які фігурувало 1.200 імен. Словом — це були „вибори“, яких мало знав парламентарний устрій і своєрідним уявленям в той новий „парламент“. Чи на достаток його сили, щоб втримати при житті кабінет ген. Жівковича — це покаже будучність, але історія держав і народів сказала вже своє окреме слово про важність таких дотепних експериментів.

Вибори в перемиській 48. виборчій окрузі.

Хто кандидує з української блокової листи ч. 11?

При поновних виборах до союму в 48-й виборчій окрузі (Перемишль-Добромиль-Кросно-Березів) є тільки одна українська національна листа кандидатів, що має офіційну назву „Українсько-білоруський виборчий блок ч. 11.“ На листі стоять такі кандидати:

- 1) Д-р Володимир Загайкевич, дотеперішній посол з Перемишля і перемиської округи (УНДО);
- 2) д-р Василь Блавацький, адвокат у Сяноку (УНДО);
- 3) д-р Рудольф Скибінський, адвокат у Дрогобичі (УСДП);
- 4) Остап Павлів, редактор „Громадського Голосу“ у Львові (УСРП);

- 5) Адольф Курчак з Добромиля (УНДО);
- 6) Василь Подубинський з Дубрівки Руської, пов. Сянік (УНДО);
- 7) Антін Войтович з Дорогове, пов. Перемишль;
- 8) Дмитро Носалик з Цикова, пов. Перемишль;
- 9) Нестор Шкода з Дрогобича;
- 10) Дмитро Сорочак з Явірника Руського, пов. Добромиль;
- 11) Василь Крепта з Княжполя, пов. Добромиль;
- 12) Дмитро Біло з Нижанковця, пов. Перемишль.

Будова краєвих фахових шкіл

„Рідної Школи“ у Львові.

Питання будови промислових шкіл у Львові не є ділом, яке можна виконати в одному році. Це завдання при найкращих збірних зусиллях народу можна буде здійснити щойно впродовж цілого ряду літ. Тому не можемо чекати якихось надзвичайно сприятливих для нас часів, тим більше, що нема познач надзвичайної поправи тих часів бодай у найближчій будуччині. При всьому безробіттю і боротьбі за втримання існуючих варстатів праці у ділянках промислу та торгівлі, всетаки це найшвидше потрібно нам фахових сил. А такі фахові сили можуть нам доставити лише українські фахові школи.

Тому Головна Управа „Рідної Школи“ вирішила по довгому і зрілому обміркуванні розпочати в цьому ювілейному році акцію для будови трьох українських фахових шкіл у Львові, а саме:

- 1) Мужеської Промислової Школи,
 - 2) Торговельно-Кооперативної Школи, і
 - 3) Жіночої Ремісничо-Промислової Школи.
- В тій цілі створено при „Рідній Школі“ окремий Комітет Будови Українських Фахових Шкіл у Львові, до якого крім представників Головної Управи „Р. Ш.“ ввійшли відповідники існуючих українських фахових шкіл, від Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Українського Технічного Т-ва „Праця“ у Львові.
- За почином Комітету випрацював інж. Євген Нагірний план та приблизний кошторис цих фахових шкіл, для яких Головна Управа „Р. Ш.“

призначила свою гарну площу при вул. Садівницькій (тепер Задвірнянській) ч. 79.

Згідно з проектом, ці три школи будуть виститися у двох окремих кам'яницях. При садівницькій здіймається величезний фронтонний будинок з трьома поверхами, зі сутереями та великим партером, зложений з двох окремих корпусів (крил), що мають свої окремі сходи, клітки (словом, це два окремі будинки злучені одною спільною стіною). Цілий цей будинок займатиме площу довжини 41,5 м. і ширини 23,5 м. В цих двох корпусах мають міститися дві школи: Мужеська Промислова Школа і Торговельно-Кооперативна Школа.

За цією фронтальною кам'яницею на протилежній стороні площі стоять окремі будинки (довгий на 41,5 м. і широкий на 13,5 м.) призначений для Жіночої Ремісничо-Промислової Школи.

Мужеська Промислова Школа

має мати покищо три головні відділи: сарсарсько-механічний, електро-технічний (з радіо-технікою) і відділ деревного промислу. В мірі розвитку школи будуть основні ще інші відділи. Ця шкільна установа має бути технічною школою середнього типу. При ній будуть приміщення вечірні фахово-допоміжні школи та всякого роду курси. Школа займатиме ліве крило фронтального будинку, а крім того також убікації в сутереях у правій частині будинку.

Тисяча інвалідів УГА жде на поміч суспільно-
сти. Вшануйте їхні заслуги в місяці листопада.

Виступ Штальгельму проти Франції.

МІНХЕН. 12. XII. ПАТ. На зборах Штальгельму полковник Ленц сказав, що тільки блязи можуть говорити, будьто би Німеччина жила в Франції в стані миру. Франція веде війну далі і ганебними способами старатися знищити Німеччину. Промовець зазначив, що Штальгельм падає невинно до всіх внутрішніх і зовнішніх ворогів Німеччини. Ця невинність, завдяки приналежності німецької молоді до Штальгельму, на думку Ленца, ніколи не вигасне.

Безробіття у Франції.

Французький промисловий союз оголосив локдаун до французьких робітників, в якому залягає проти обниження платень і за введенням 40-годинного робочого тижня, а також за міжнародною співпрацею та роззброєнням. У поклику означено число безробітних у Франції на пів мільона і малоробітних на півтори мільона осіб. Підвищу продукції у Франції погано на 125 проц., чистий зиск 230 французьких підприємств за останніх вісім років на 226 проц. акційного капіталу з 1922 р.

Японці зміцнюють свої сили в Манджурії.

ТОКІО. 12. XI. ПАТ. Видано тут приказ, санкціонований цісарем, в справі вислання з Гіосакі мішаної бригади, що має, мовляв, заступити мішану бригаду, вислану 19. вересня в Корею до Манджурії. На ділі японці зміцнюють свої військові сили в Манджурії.

На Раду Союзу Народів.

БЕРЛІН. 12. XI. ПАТ. На надзвичайну сесію Ради Союзу Народів, що зачнеться в понеділок, відуть до Парижа як представники Німеччини консуль Муніус, що входив уже в склад німецької делегації в жовтні м. р. та делегацій радники барон ф. Шен і Камгенер.

Нова незалежна держава.

ЖЕНЕВА. 11. XI. Т. пр. Спеціальна комісія при Союзі Народів обмірковувала останніми часами справу проголошення незалежності Іраку. Із звіту наради комісії виходить, що королівство Іраку виконало всі зобов'язання, потрібні до зняття англійського мандату. Англійський делегат заявив, що армія Іраку спроможна відбити збройний напад на територію королівства, а на випадок небезпеки Ірак діставе допомогу Англії, в якій зв'язаний військовим союзом. Фінансова ситуація в Іраку корисна завдяки великим доходам з експлуатації нафти. Згідно з мандатом проголошення незалежності Іраку буде аж тоді оголошена, коли Рада Союзу Народів оголосить зняття мандатової управи, яку введено в Іраку як бувшій частині турецької держави.

За злуку Кипру з Грецією.

АТЕНИ. 12. XI. ПАТ. Делегація мешканців Кипру вручила вчора адміралові Кондуріот'сові книгу з ухвалою громад Кипру, що допомагається прилучення цього острова до Греції. В менті, коли цю книгу доручувало, в місті приплив рух і зачнено силени на чверть години. В школах організовано льомінутну мовчанку. Між студентами і поліцією прийшло до сутичок. Коло 100 студентів потерпіло рани. Чотирьох поліцейських агентів тяжко ранено.

Кріза в конференції Круглого Стола.

ЛЬОНДОН. 10. XI. Т. пр. Конференція Круглого Стола не починається до прояснення індійської проблеми. В консервативних колах був намір, в огляду на індійські розходження, поладати справу провінційальною автономією. Проти цього Ганді, Малавія, Сапру і Сапурі заперечували рішуче в листі до прем'єра Мекдональда. Тимчасом магометани, християни та англо-індійці об'єдналися в блок меншостей, змицнюючи магометанський фронт і ставлячи ще більшу заперу в об'єднанню з гіндусами.

Домагаються війни з Японією.

МОСКВА. 12. XI. ПАТ. Радянська преса докладає, що в різних китайських містах відбувалися в останніх днях демонстрації студентів, які домагаються війни з Японією. В Тієнтіні демонструвало коло 100.000 осіб, а яких багато було озброєно до військового.

Чи Польща має право до порту в Данію.

ГАГА. 12. XI. ПАТ. На вчорашньому засіданні гасний трибунал вислухав виводи проф. де Вішера, що піддав подібній аналізі постанови міжнародних договорів і рішень в справі свободного доступу Польщі до моря. Між іншими резолюції Ради Союзу Народів а 22. червня 1921 р. признала Польщі право користуватися портом у Данії, допущуючи високому комісареві в Данії розсудити способи, що мають на меті здійснити це право. Репліки відбудуться сьогодні і завтра.

Вуличні бої в Тієнтіні.

МОСКВА. 12. XI. ПАТ. На основі донесень із Шангаю ситуація в Тієнтіні досі не опанована. Між військами Чан-сун-ліяна і збунтованими відділами йдуть далі бої. Війська Чан-сун-ліяна виступили теж проти японців, яких посуджують, що викликали бунти і дають поміч повстанцям. Після двогодинних боїв японські відділи відкинули китайців, завдавши їм великі втрати.

Радянсько-американські взаємини.

МОСКВА. 12. XI. ПАТ. Член американсько-радянської торговельної палати Віліямс у розмові з представником преси доторкнувся справи радянсько-американських взаємин. Радянсько-американське торговельне питання в'яжеться тісно зі справою визнання Радянського Союзу Зєдиненими Державами. Поважна група американських промисловців на його думку заявляється за поширенням радянсько-американських взаємин. Належить до них між іншими сенатор Бораг.

Перед Радою Союзу Народів.

ТОКІО. 12. XI. ПАТ. Японські амбасадори в Лондоні і Римі дістали інструкції їхати до Парижа на засідання Ради Союзу Народів, щоби помагати Йомізаї в справі Манджурії. В японських колах побоюються, що в північній Манджурії може дійти до поважних подій. Китайські війська перевищують значно японські сили над рікою Ноні.

ОСТАННІ ВІСТІ

З ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.

Резиґнацію президента прийняли.

12. XI. на засіданні ради м. Львова прийняли висення, в яким Тимч. рада визнає акад. молодь, щоби задержала спокій та повагу і щоби заощадила місту тих прикрих консекавенцій, які виявилися в інших університетських містах Польщі.

Президент торкнувся теж справи м. театрів. Одне в тій справі рада нічого не вирішила. Сподіються, що воевідство приверне деякі бюдж. позиції. В тій справі радить теж зїзд президентів міст у Варшаві.

Вкінці р. проф. Хиліньський вніс прийняти, до відома резиґнацію президента Бжозовського. Висення ухвалили. Президент Бжозовський виконуватиме обов'язки аж до вибору нового президента.

ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ЗАЧИНЕНА.

Найбільше агресивне становище виявили львівські студенти на політехніці. Гурт студентів старався вийти до салі підчас викладів проф. Бартеля. Викладів проф. Бартеля слухає около 500 студентів у політехнічній авлі. Студенти кричали: „Бити жидів!“ Служба пускала на салю лише тих, що мали легітимації.

В тім самім часі були жидів-студентів в університеті (в будинку давнього союму). Демонстрували теж перед будинком ветеринарії при вул. Кохановського.

Ректор політехніки у порозумінні з професорами постановив здержати виклади та зачинити всі будинки політехніки аж до відкликання. У сутичках було ранених 25 студентів, у більшості жидів.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПІД РЕД. „ХВІЛ“.

12. XI. вчором гурт демонстрантів у Львові підійшов на Гилвалля, де є льокалі ред. „Хвілі“. Гурткові заступила дорогу поліція, яка була сконсигнована біля воевідства. Один із академиків вибив фронтону шибу в льокалі друкарні того часопису. Поліція розігнала демонстрантів. На місце приїхала теж поліція автами

і мотоциклами, що патрулювала опісля в тім околиці.

СТУДЕНТСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В КРАКОВІ

КРАКІВ. 12. XI. ПАТ. Нині вчором нар-дем. молодь старалася викинути із аякладових сал Ягайлонського Університету кільканаятьох студентів-жидів. Опісля прийшло до бієки перед університетом. Бієку зліквідувала поліція. Коли академічна молодь, до якої прилучилося сусп. шумовиння, знову зібралася перед університетом та стала криками провокувати поліцію, поліція розігнала демонстрантів. Задержали кількох академиків за те, що побили поліцаів палицями, та 7 не-студентів, які прийшли сюди з міста та зпоза Кракова. Арештованих передали до розпорядження прокуратора при окр. суді в Кракові.

Краківський університет знову зачинений.

Тому, що молодь не приновдовляється до відозви ректора, яка визнає до спокою, 12. XI. вчором університетська влада зачинила знову краківський університет аж до відклику.

РОЗПРАВА „СОЮЗУ ПОЛЯКІВ“ У ЛАТВІ.

У Динабурзі почався 12. XI. процес проти „Союзу Поляків у Латві“.

На початку розправи президент заявив, що на висення прокуратора справу „Союзу“ розглядатимуть при зачинених дверях. Тому зі самі всіх усунули. Акт обвинувачення закидає союз: польонізацію, яка ґрунтується на трьох головних провинках: 1) змагання до плебісциту в Летгалії, щоби відорвати від Латвії 6 громад, 2) підкуплювання виборців, 3) видання в 1930. р. летючки.

Після переслухання всіх свідків та після одногодинної промови адвоката Шабловського, суд замкнув поступовання. Після короткої наради суд постановив оголосити присуд 28. п. м.

ОТВОРЕННЯ ФР. ПАРЛЯМЕНТУ.

ПАРИЖ. 12. XI. ПАТ. Нині почав нарада французький парламент. Устійнили день 17. листопаду як речинець дискусії над інтерпеляціями в справі закорд. політики. Прем. Лаваль повідомив, що 13. XI. появиться декрет у справі помочі для безробітних. Держава покрилатиме 50 проц. коштів, які повстають наслідком ає дення того розпорядку.

Негайно після отворення сесії парламенту група сусп.-радикалів домагалася дискусії над інтерпеляціями в справі закорд. політики. Соціалісти зголосили низку інтерпеляцій, м. ін. у справі безробіття, підвишки залізничних тарифів, зложення бюджету на 1932 р. та роззброєння.

Палата 311 голосами проти 272 ухвалила відложити дискусію над інтерпеляціями в справі підвишки заліз. тариф. Уряд поставив буз при цьому голосуванні справу довіря.

400 ВІДРУБАНИХ ГОЛОВ.

До Льондону прийшли вісти з Тієнтіні, що там знову прийшло до сутичок між китайською поліцією та бандитами. Поліція була зрже рішуча. Досі на вулицях міста відрубали голови 400 бандитам. Влада твердить, що серед бандитів увижаються японські агенти, перодягнені в китайські однострой.

Берестейський процес

(16-тий день розправи.)

У четвер зїзнавав надком. Гомроманський начальник сл. віділу на Шлеську. Він каже, що Шлеськ брав участь у краківському конгресі неофіційно. Мав повідомлення, що виїхали два важні авта з людьми та чи вони доїхали до Льва. На вічу в Катовицях 14. вересня домагалися уступлення уряду. Чи боївки мали зброю, знає. На питання, хто має більшість у шлеській соймі, свізок каже, що він щодо того некомпетентний. На довші настоювання каже: „Мають урядова партія“. Оборона просить заперечувати ці слова.

Св. Крупа, помічник команданта поліції в Дрогобичі, каже, що довідався довірено, що в Стрию пос. Барліцький відбував збори з єдиним. Пос. Барліцький говорив тоді, що все треба приготувати, бо вже нема способів для угоди з урядом. На запит оборони, що це були за збори, на вічу, заспокоюється уряд. тайком, каже, що являє їх назвища: Палуха, Бодяла, ред. „Люд.“ Скаляка, інж. Марковського і Демка Ожги зі Стрия.

— Студентські заворушення у Львові. Від са-
мого ранку намагалися вчора єврейські львівські
студенти викликати заворушення у Львові.
Ректори високих шкіл згуртували всю службу.
Вказували зробити перевірку осіб, що були в бу-
динках. В 10. год. усунули з будинку з універ-
ситету студентів політехніки. Підчас візних бі-
жок на університеті було кілька студентів поби-
тих, до одного поклали рятункове поготівля-
ле, але поки воно приїхало побитий десь зник. У-
дільниці зробили перев'язку раненому в голову
студентові Тухові. На університеті відбувалися
виклади правильно до 12. год.; лише деякі про-
фесори не викладали, не могли вони дістатися
до середини будинку, бо не пустила їх перевір-
ка (1). В 9. год. студенти політехніки прийшли
до будинку Вищої Торговельної Школи та про-
сили студентів, щоб опустили виклади, бо
проголошено страйк. Студенти ВТШ. вийшли
з будинку. На політехніці хотіли делегати Бра-
тньої Польської організації, але не зміг ректор

— По широкому світі, пресі, громадськості й парламентам Брінінга та відбув в них дошлу наряду про положення в закордонній політиці. — А. Залеський, міністр фінанс. справ Польщі, подає на парнерну сесію Ради Союзу Народів у дні 14. и м. — Білано Австріяського Банку з 7. липця показує: готівка та девізи зросли на пів мільярда швілінгів, запас векселів зменшився на 6 мільярдів, покриття підлягло з 28.10 прд. на 29.29 швіл., покриття підлягло з 28.10 прд. на 29.29 швіл. — Павло Вонкур має виступити в радіо-діалогістичної партії Франції, кажучи, що він дає раду на становище президентки сенатської комісії закордонних справ.

— Син Гофманстала в автовному випадку. Син відомого німецького поета, Раймонд фон Гофманстала їхав авто з двома своїми товаришами в гостину на замок Камер в Австрії. Коли авто підїхало з великим розгоном на перехрестя зі залізничним шляхом наїхав поїзд. Підчас ударення авто розбилося та перевернулося, але подорожні вийшли з катастрофи лише легко потовчені.

3 кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „СВІТЛА ВЕЛИКОГО МІСТА“ Чарлі Чапліна.

Місяцями ждуть такі малі міста, як наше на таке одне світло, як фільма Чапліна, щоб осяло нашу буденшину. Чаплін гордий на те, що сам любився в Америці того, щоб навіть бідаки могли за мінімальну ціну трохи посміятися з нього. Та до нас, ще й в добі кризис, нелегко дістатися фільмів, закінчених рівно рік тому: 4. листопада 1930.

Чаплін працював над нею два роки і вона коштувала його пів мільйона доларів. Стільки видав він на режисерські проби та на досконалення своєї першої ідеї, що кристалізувалася найбільше у процесі самої гри.

Чималу роль відіграла в сюжеті „Світла великого міста“ сама партнерка Чапліна, якої їм вперше появилось на афішах і пішло відразу в світ. Вірджинія Шерілі — біда дівчина з Тексасу, нова зірка, відкрита самим Чапліном.

Чаплін розписав конкурс на роль бідої, сліпої дівчини. Його помічники розідали по всій Каліфорнії, не жалюючи гроша і шукали гідної кандидатки. Це-ж значило знайти кандидатку на славу та мільйон! У день головної перевірки, Чаплін заявив юрбі жінок усіх вітків: „Шукаю партнерку з чутливим серцем. Чи вмієте плакати? Життя важке, нема в ньому радості. Згадайте якунебудь сумну подію з вашого життя і пробуйте розплакатися...“ Одна за одною пробувала і всі надаремне. Нарешті на сцені почували справжнє ридання. Це плакала дівчина, що в одній руці тримала клітку з чижиком, а в другій клунюк. Це була біда дівчина з Тексасу, яка рік тому написала лист до Чапліна зі своїм життєписом. Він дістав від неї 27 аразків її оригінальних спеварів, відповіла, але такі остаточно забув за неї. Батько її вмер, рідня зруйнована і вона приїхала до Голивуда шукати праці в фільмі. Хто побачить її в „Світлах“, не повірить, що це її тебют.

Неодня момент із справжньої життєвої трагедії Вірджинії Шерілі вплетений у фільм Чапліна. Основа її, так само як у попередніх, не має першого значіння. Чаплін грає сам себе. Його глибоке спочування для нещасливих, трагічна й добросерда маска дивно, інколи неса-

мовито переплітаються із шибеничним гумором. Бездумний рагет над фарсовими сценами вибивав слюзи зворушення. Цього хоче Чаплін і цьому вдається, як нікому.

З судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

(Перебіг розправи в дні 12. XI. — Ухвала трибуналу дотично внесків сторін і далші свідки оборони.)

Спочатку четвергової розправи предсідник проголосив ухвалу в справі внесків прокуратора й оборони з попередніх днів. Цєю ухвалою допустив трибунал внесок прокуратора на відчитання двох статей з „Юнака“ і „Сурми“.

Із внесків оборони згодився допустити лише в характері свідка д-ра Ю. Кордюка, брата обв. Богдана, на обставину, що хемікалії, найдені в мешканні обв. Богдана, це його власність, далше О. Пашкевича, на це, що він, а не Кордюк, є автором двох статей: „Як Підсудський видавав газету“ і „Про замах на царя Олександра II“, призначених для „Неділі“. Вкінці допустив також трьох членів родини обв. Чуловського, на обставини, як переводили у нього ревізію. Всі інші внески трибунал відкинув.

Д-р Глушкевич просить зазначити в ухвалі, що відмовляється внескові оборонця обв. Дачишина і Книша.

Д-р Шухевич вносить допустити доказ зі свідків Карпенюка, Полотнюка і Рака, що Андрушак і Дачишин зналися ще перед Бібркою і тому відпадає потреба представлятися, як це говорить акт обвин. Прокуратор, спротивився цьому внескові.

Опісля зізнавав знавець письма Новіцький про письмо реферату, найденого у обв. Кравців, при чому розвинулась гостра дискусія між ним і оборонцем д-ром Шухевичем на цю тему.

Предсідник проголошує ухвалу трибуналу, якою допускає п'ятьох свідків, покликаних д-ром Шухевичем на доказ знайомства Андрушак з Дачишином.

Д-р Ганкевич просить допустити свідка Володимира Яніва, студента, на обставину, що він є автором статті про ідеологію „Лісових чортів“, інкримінованої обв. Кравцевому.

Д-р Шухевич пропонує допустити докази з актів військового суду у Львові в справі одного процесу, в якому виступав у характері знавця письма Новіцький. А саме один майор П. В. одержав анонімову картку з образливими словами. Підозріння впало на одного капітана. До видання оречення, чи в дійсності цей капітан є автором цього письма, покликав суд двох

графологів, у тому й Новіцького. Вони признали авторство письма цьому капітанові. Тимчасом два інші знавці в справі тогож письма заперечили попередню опінію. Цей примір наводять оборонці, щоб виказати нестійкість опінії Новіцького. Далше просить запровадити, що проби письма Кравців і Процишина брав знавець не на салі і в неприсутності прокуратора і оборони.

Прокуратор Ліпш у відповідь на внески оборони погоджується покликати на свідка В. Яніва, натомість противиться доказові зі судових актів проти зн. Новіцького.

Д-р Шухевич боронить свого внеску покликати такі інші графологи щодо письма Процишина, бо авторство реферату закидувано обв. Кравцівому визнають вже свідок Янів.

Опісля складають зізнання в справі побуту обв. Книша в Снятині свідки Іванна Даниловична, Олександр Сенів і Марія Столярська. Перший свідок Даниловична, абс. філософії, перебувала в домі письменника Стефаніка в Русові з кінцем липня 1930 р. Бачила обв. Книша підчас його гостини в домі Василя Стефаніка.

Свід. О. Сенів не вносить нічого цікавішого в розправу. Стверджує тільки, що бачив Книша з кінцем липня у Снятині.

Свідок Марія Столярська каже, що приїхала до Снятина 30. або 31. липня на запрошення своєї знайомої Керницької. Тут зазнайомилася з Книшем і дуже часто з ним бачилася.

Д-р Юліан Кордюк, брат обв. Богдана, признає, що до нього а не до брата належали ці хемікалії, яких уживав до своїх наукових дослідів. На прогульки брат виїздив і привозив зі собою як добучу повний наплечник каміня. Свій предмет студював залюбки.

Візваний свідок Пашкевич в тому дні не явився. Про переслухання свідків Порфірія, Анни та Марії Чуловських, які зізнавали на самому кінці розправи в тому дні, подамо в найближчому числі.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK URZĘDOWY ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego Rzeczypospolitej Polskiej. R. XIV. Nr. 10. 31. października 1931 r.

CEMENT, organ związku polskich fabryk portland cementu R. II. Warszawa, listopad 1931. Nr. 11.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 19. XI. п. р. за масло експортне та десерове пріма 120 зол., за літру молока 28—29 сот., літру сметани 120 зол., соку яєць 700 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

П'ятниця, 13. листопада, год. 7-30 веч. „Вакції Донжуана“.

Субота, 14. листопада, година 3-30 поп. „За сімома горами“ (найнижчі ціни); год. 7-30 веч. „Вакції Донжуана“.

Неділя, 15. листопада, година 3-30 поп. „За сімома горами“ (найнижчі ціни); год. 7-30 веч. „Вакції Донжуана“.

Понеділок, 16. листопада, год. 7-30 веч. „Вакції Донжуана“.

Театр Різноманітностей:

П'ятниця, 13. листопада, година 7-30 веч. „Радісне знайшла“.

Субота, 14. листопада, година 3-30 поп. по знижених цінах „Казки“ для дітей — година 7-30 веч. „Вірна любов“, комедія.

Неділя, 15. листопада, година 12. вв. Попередньо по найнижчих цінах. Виступ Рені Божинської; година 3-30 поп. „Радісне знайшла“; година 7-30 веч. „Вірна любов“.

Понеділок, 16. листопада, год. 7-30 веч. „Вірна любов“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста“ (Чарлі Чаплін).

КАСІНО: Звукова фільма „Жоржетина коханка“.

КОПЕРНИК: „Марсена Дітріх як Х-27“.

„Там, де Волга пливе“ („Відродження“).

„ІРУСЕНЬКА“: „Марсена Дітріх як Х-27“.

МІРАЖ: „Втеча від коханця“.

ОАЗА: „Король джезу“.

ПАЛІС: Звукова фільма „Шалом“ (на основі Фр. Мольнара).

ПАЛІ: „Золотоволосий ангол“.

ПАСАЖ: „Підводне човне С. 13.“ та „Парада Парамантута“.

ПРОМІНЬ: „Струйни“ (Копр. Файт).

СОНЦЕ: „Чортини з Триполісу“.

СТИЛЕВ: „Міаом“ і звукова комедія.

УПІХА: „Бруківий метелик“ (Мей Вонг), „Гасанова піснє“ (Том Мікс).

ХІМЕРА: „Король Парижа“ (Іван Перович).

Оголошуйтеся в найстарішій укр. щоденнику „ДІЛО“!

Програма радіо.

Неділя, 15. листопада 1931.

Львівське (359,3) 23-15 Танкова музика. Брно (341,7) 16-00 Концерт. Лондон (356,3) 16-30 Концерт. Гамбург (372,2) 18-30 Пісні. Тулуза (385,1) Всичина. Букарешт (39,2) 17-00 Циганська музика. Сотенс (403,8) 20-00 Хор. Берлін (419) 15-15 Література. Харків (426) 15-00 Концерт. Рим (441,2) 21-00 Концерт. Гельсінгфорс (453,2) 16-00 Концерт. Лянгенберг (472,4) 11-00 „Значіння наших союзів“. Прага (486,2) 17-45 Твори Шіпінгера. Мільно (500,8) 20-35 Опера. Брусселя (508,5) 21-00 Концерт. Відень (516,4) 22-35 Танкова музика. Рига (524,5) 21-40 Дамні танки. Мінхен (532,9) 20-40 Вечір Гетого. Будапешт (550,5) 19-10 Опера. Ленінград (1000) 18-30 Література. Осло (1071,4) 22-35 Танкова музика. Калондборг (1153,8) 15-25 Концерт. Москва (1481) 15-00, 18-00 Концерт. Кенісвустергазвен (1634,9) 19-30 „Людина в боротьбі за щоденний хліб“. Париж (1724,1) 21-00 Оперета.

Львівське радіо.

Субота, 14. листопада 1931.

Львів (380,7) 11-40 Перегляд красної преси ПАТ. 11-58 Час із Варшави. 12-10 Про погоду дня. 12-15 Шкільний ранок. 15-05 Господарська оповістка. 16-05 „Шалом“ 16-20 Радіо-хроніка. 17-10 Француська революція 17-35 Курток недужих. 18-05 Програма для дітей 18-30 Загадки для молоді 18-50 Всичина. 19-15 Література. 19-25 „Рожа на скеді“. 19-45 Радіо-журнал. 20-00 „На оянді“. 20-15 Концерт. 22-10 Концерт. 23-00 „Дивна пригода панства Відімс“. Грамофонні кружки: 13-00, 15-20, 16-40, 18-40, 19-40 23-30—24-00.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Загальні збори Філії Союзу Українок у Синоді відбудуться дня 1. грудня н. р. в год. 3-й попоз. при вуз. Поточного ч. 23. На випадок неприсутності числа членів вимаганого статуту, збори відбудуться о годину пізніше без огляду на число членів. — Вихід. 840

Відчит д-ра Дм Донцова під заг. „Наше літературне гетто“ відбудеться в неділю 15. н. р. в год. 6 веч. в салі „Бесіди“ (Народний Дім).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ДВОПОВЕРХОВА камениця, 400 сажинів городу, річне копірне 10.740 золотих, довг. 4.000 доларів на 20 літ, готівка 6000 доларів, дуже добре подожження при трамваї, за 10.000 дол. на продаж, Ігнат, Куркова 24, тел. 16—22.

ПРОДАМ СКЛЕП у середмісті у Львові або прийму спадщини до нього на дуже корисних умовах, навіть за векселів на гіпотеку. — Адм. „Діло“ п. 2 „Нагода“.

МЕШКАННЯ 2 кімнати, кухня (завантажувальна, вода електрична) до найму. — Відомість вуз. Ціпрія, 16 А/1, 828

„БРОВНІНГ-СТРАШАК“ U. P. 2311 набойки: 3-60, за порто зол. 198. Вислав за післяплатою „Kitsaj“, Warszawa, PL. Napoleona 873/D. 841 1-3

ФОРТЕПІЯ ЕНГВАРА, концертний, виш. надзвичайний, продан. — Відомість кінтарія „Рідної Школи“ вуз. Сикстуська.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така: BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 33-41

В перепиці треба зазначувати: Ausland-Abteilung, Мисла пільності: Польщі: Банк для торговлі та промисл. Познань (чековеkonto в ПКО ч. 200.430) Почтонеkonto у Берліні: Berlin, № 3.111.